

DECIZIE

21 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Maria Ghervas

Judecătorii

Ion Druță, Dumitru Mardari

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul Întreprinderii mixte „Incaso” societate cu răspundere limitată, avocatul Natalia Covaliov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii mixte „Incaso” societate cu răspundere limitată împotriva lui Valentin Bursuc cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Întreprinderea mixtă „Incaso” societate cu răspundere limitată și menținută hotărârea Judecătoriei Bălți din 30 martie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 21 noiembrie 2014, ÎM „Incaso” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valentin Bursuc cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin decizia Consiliului municipal Bălți nr. 4/4 din 19 iunie 2008 cu privire la aprobarea tarifelor pentru evacuarea deșeurilor, la pct. 1, a fost stabilit tariful pentru o persoană de 6,40 lei pentru cei ce locuiesc în fondul locativ amenajat și 11,40 lei pentru cei ce locuiesc în casele individuale.

Menționează că, conform contractului nr. 10/11 din 03 ianuarie 2011, Primăria mun. Bălți, în calitate de gestionar, a dispus și investit ÎM „Gospodăria Specializată Auto”, în calitate de operator, cu sarcina de a presta servicii de salubritate, ce constau în evacuarea deșeurilor menajere de pe teritoriul mun. Bălți.

Susține că, operatorul a prestat în mod continuu calitativ și cantitativ serviciile publice de evacuare a deșeurilor tuturor utilizatorilor din mun. Bălți, inclusiv și beneficiarului Valentin Bursuc la adresa mun. Bălți, str. Paladia,44, atribuindu-i cont personal pentru serviciile prestate.

Afirmă că, operatorul lunar a expediat în adresa pârâtului avizele de plată, în care se indica tariful lunar al costului serviciilor prestate de operator și datoria acumulată pentru perioada anterioară.

Relevă că, reieșind din datele înregistrate în actul calculării serviciilor de evacuare a deșeurilor, pârâtul nu a achitat pentru serviciile prestate, astfel, acumulând, o datorie în mărime de 1 413,60 lei.

Invocă că, în baza contractului de cesiune a creanței din 17 februarie 2014, ÎM „Gospodăria Specializată Auto” i-a cesionat această creanță, fapt despre care a fost înștiințat pârâtul prin notificarea din 26 martie 2014.

Menționează că, prin reclamația din 24 iulie 2014, expediată în adresa pârâtului, a solicitat achitarea datoriei, însă aceasta a fost lăsată fără răspuns.

Solicită încasarea din contul lui Valentin Bursuc a datoriei în sumă de 1 413,60 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 158,89 lei în baza art. art. 585 și 619 alin. (1) din Codul civil și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 682,49 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Bălți din 16 martie 2015 a fost admisă acțiunea și au fost încasate de la Valentin Bursuc în beneficiul ÎM „Incaso” SRL datoria în sumă de 1413,60 lei, dobânda de întârziere în sumă de 158,89 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 840 lei și cheltuielile pentru publicare în sumă de 154 lei, iar în total suma de 2836,49 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2015 a fost admis apelul declarat de către Valentin Bursuc, casată hotărârea integral primei instanțe și restituită cauza la rejudecare în primă instanță, de un alt complet de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Bălți din 30 martie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către ÎM „Incaso” SRL și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 31 ianuarie 2017, reprezentantul ÎM „Incaso” SRL, avocatul Natalia Covaliov a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat legea.

Menționează că, la examinarea cauzei, instanțele de judecată urmau să ia în considerare Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 88 din 25 februarie 2016 cu privire modul de aplicare a unor dispoziții legale la soluționarea pricinilor ce țin de prestarea serviciilor publice de gospodărie comunală.

Susține că, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală în lipsa contractelor încheiate cu consumatorii (proprietarii, chiriașii și locatarii apartamentelor, caselor individuale de locuit, încăperilor locative în cămine și încăperilor nelocative), aceștia din urmă sunt obligați să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, or, lipsa unui contract scris nu scutește consumatorul de obligația de a achita serviciul prestat.

Afirmă că, proprietarii sau locatarii - consumatori ai serviciilor comunale și necomunale au dreptul la debranșarea locuințelor ce le aparțin sau le închiriază de la sistemele de asigurare cu servicii comunale și necomunale, însă conform prevederilor art. 51 alin. (5) din Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015, se interzice debranșarea de la serviciile comunale și necomunale care constituie exigențele minimale pentru locuințe stabilite în funcție de localitate, iar conform prevederilor

art. 4 din Legea enunțată, la exigențe minimale pentru locuințe se referă inclusiv acces la energia electrică și apa potabilă, evacuarea controlată a apelor uzate și a reziduurilor menajere.

Relevă că, reieșind din specificul serviciilor de salubritate ce constau în evacuarea deșeurilor menajere de pe teritoriul localității, consumatorii nu pot invoca ca motiv de neachitare a acestui serviciu lipsa probelor de prestare a acestuia sau refuzul de a i se presta serviciul dat.

Invocă că, capitolul VI al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 191 din 19 februarie 2002 reglementează modul de reducere a plăților în cazul nerespectării volumului, termenului, calității serviciilor prestate, iar prestarea calitativă a serviciului public se prezumă până la proba contrarie.

În acest context, afirmă că, în cazul contestării de către consumator a calității și volumului serviciului prestat, acesta poate să se adreseze administrației publice locale, care a semnat contractul cu prestatorul, solicitând verificarea faptelor invocate și/sau Agenției de protecție a consumatorului, altor autorități împuternicite prin lege, care vor verifica și confirma prin act eventualele neregularități ale serviciului prestat și care vor servi drept temei pentru recalcularea prețului tarifat al serviciului public pentru situația în cauză.

Invocă că, în mod normal se prezumă că persoana produce deșeuri menajere pe teritoriul localității, iar noțiunea de salubritate întrunește totalitatea activităților și lucrărilor de colectare, transportare, sortare, prelucrare, tratare, valorificare, neutralizare (incinerare) și depozitare a deșeurilor menajere, precum și măturatul, spălatul și stropitul străzilor, înverzirea lor, lucrărilor de dezinfecție, deratizare și ecarisaj.

În această ordine de idei, consideră că, argumentul precum că, persoana care locuiește sau este proprietar nu produce deșeuri, nu este unul relevant și nu poate fi acceptat, iar afirmațiile despre serviciul neprestat sau prestat necalitativ nu pot servi drept temei de respingere a acțiunii în lipsa unui act confirmativ.

Totodată, invocă că, la materialele cauzei a fost anexat actul, conform căruia a fost calculată datoria, însă instanțele de judecată au considerat acest calcul neclar.

În acest sens, menționează că, suma datoriei a fost calculată pentru patru persoane, care se află la evidență pe str. A. Paladii,44, conform datelor prezentate de Primăria mun. Bălți și reieșind din faptul că, acest loc de consum ține de sectorul locativ privat, a fost stabilit tariful de 11,40 lei lunar pentru o persoană.

Astfel, începând din luna noiembrie 2011 până în luna octombrie 2012, intimatul a acumulat o datorie în mărime de 547,20 lei (11,40 lei x 4 persoane x 12 luni), iar pentru neachitarea datoriei la data scadentă, i-a fost calculată dobânda de întârziere în mărime de 272,60 lei conform prevederilor art. art. 585 și 619 din Codul civil.

Consideră că, termenul de prescripție pentru încasarea datoriei începe să curgă din luna noiembrie 2011, deoarece cererea de chemare în judecată a fost depusă în luna noiembrie 2014.

Mai invocă că, faptul prestării serviciului pe str. A. Paladii este confirmat și prin extrasul din programul NetSistem, care urmărește circulația mașinii de gunoi pe rută online prin satelit, cu ajutorul GPS Navigatorului instalat în interiorul mașinii de gunoi, care se deplasează pe străzile Sf. Nicolae, str. Dovator, str.A.Paladii și str. O. Schmidt.

Menționează că, pe strada A. Paladii este amplasat tomberonul P4, din care se ridică gunoiul, iar locatarii cunosc că, ridicarea gunoiului se face dintr-un singur loc și sunt obligați să-l aducă.

Reieșind din cele relatate, consideră că, faptul prestării serviciului este constatat, iar argumentul intimatului precum că, mașina nu poate intra pe această stradă este neîntemeiat, la fel, ca și depozițiile martorilor, care au ca scop neachitarea serviciilor de evacuare a gunoiului, mai mult ca atât, aceștia sunt beneficiari ai serviciilor publice de evacuare a deșeurilor, au interes în proces, iar depozițiile lor nu pot fi considerate drept probă.

La fel, consideră că, la pronunțarea hotărârii, prima instanță a fost indusă în eroare de către martori, astfel, încât a fost în imposibilitate de a aprecia în cumul toate circumstanțele cauzei.

Prin referința depusă la data de 31 martie 2017 Valentin Bursuc a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 07 iunie 2017 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, Valentin Bursuc este proprietarul bunului imobil din str. Paladia,44, mun. Bălți (f. d. 24).

De asemenea, s-a constatat că, Consiliul municipal Bălți, prin pct. 1 al deciziei nr. 4/4 din 19 iunie 2008 „Privind aprobarea tarifelor pentru evacuarea deșeurilor menajere”, a stabilit tariful pentru serviciile prestate pentru o persoană de 6,40 lei pentru cei ce locuiesc în fondul locativ amenajat și 11,40 lei pentru cei care locuiesc în case individuale (f. d. 8).

În baza contractului nr. 01/11 din 03 ianuarie 2011 încheiat cu Primăria mun. Bălți, în calitate de gestionar, ÎM „Gospodăria Specializată Auto din Bălți”, în calitate de operator, a prestat servicii de salubritate ce constau în evacuarea deșeurilor menajere de pe teritoriul mun. Bălți.

Conform actului privind achitățile pentru serviciile de salubritate (evacuarea deșeurilor) prestate, la data de 01 februarie 2013, datoria lui Valentin Bursuc constituia 1413,60 lei.

Prin contractul de cesiune a creanței din 17 februarie 2014, actul de predare-primire a creanțelor și factura seria PB nr. 0086862 din 04 martie 2014, ÎM „Gospodăria Specializată Auto din Bălți” a cesionat ÎM „Incaso” SRL dreptul de creanță împotriva debitorilor săi

La data de 24 iulie 2014, ÎM „Incaso” SRL a expediat în adresa lui Valentin Bursuc o reclamație, solicitând achitarea datoriei în sumă de 1413,60 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 97,26 lei conform calculului anexat și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 500 lei, iar în total suma de 2010,86 lei.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, ÎM „Incaso” SRL a solicitat încasarea din contul lui Valentin Bursuc a datoriei în sumă de 1 413,60 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 158,89 lei în baza art. art. 585 și 619 alin. (1) din Codul civil și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 682,49 lei.

Instanțele judecătorești, fiind investite cu judecarea cauzei, au ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanțele judecătorești este una întemeiată și legală.

Conform art. 3 alin. (1) și (2) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402-XV din 24 octombrie 2002, serviciile publice de gospodărie comunală asigură furnizarea/prestarea următoarelor servicii: a) alimentarea cu apă; b) alimentarea cu energie termică; c) canalizarea și epurarea apelor uzate și pluviale; d) salubritatea, înverzirea localităților; e) asigurarea cu transport public local; f) administrarea fondului locativ public și privat.

În funcție de necesități, prin decizii ale autorităților administrației publice locale, se pot înființa diverse structuri de gospodărie comunală, având ca obiect alte activități decât cele prevăzute la alin.(1).

Conform art. 25 alin. (1) din Legea enunțată, persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator.

Astfel, norma de drept material enunțată prevede obligația consumatorului care beneficiază de servicii publice la plata contravaloarei acestor servicii.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temelie al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Actele cauzei denotă faptul că, pe strada Paladii, unde este amplasat imobilul soților Bursuc, nu vine autospeciala pentru evacuarea deșeurilor, deoarece strada este îngustă și autospeciala nu încapă pe stradă, fapt confirmat de către martorii audiați în ședința de judecată a primei instanțe.

De asemenea, actele cauzei denotă faptul că, ÎM „Incaso” SRL nu a prezentat careva probe concludente și pertinente, care ar demonstra că, ÎM „Gospodăria Specializată Auto” a prestat servicii pe str. Paladii, mun. Bălți.

Conform art. 51 alin. (5) din Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe, se interzice debranșarea de la serviciile comunale și necomunale care constituie exigențele minimale pentru locuințe stabilite în funcție de localitate, or,

la caz, nici nu au fost făcute careva acțiuni în vederea asigurării condițiilor necesare pentru prestarea serviciului de evacuare a deșeurilor, adică nu au fost amplasate tomberoare/containere pentru acumularea deșeurilor, fapt ce rezultă din materialele dosarului.

La acest capitol, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind relevantă constatarea instanțelor judecătorești precum că, servicii de salubritate la adresa intimatului nu au fost prestate, ceea ce se confirmă și prin certificatul eliberat de către ÎM „Gospodăria Specializată Auto”, din care rezultă că, nu este posibil de încheiat contract de prestare a acestor servicii cu Eduard Cebanu, care este vecin cu Valentin Bursuc, proprietarul casei de locuit din str. Paladii,44, mun. Bălți, din lipsa scării. Astfel, prezentul certificat indirect confirmă că, însăși prestarea serviciilor de salubritate la adresare respectivă nu s-a efectuat (f. d. 90).

Mai mult, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează că, locuitorii imobilelor amplasate pe segmentul de stradă între numerele 30-58 au adresat petiții administrației publice locale întru soluționarea problemei referitor la lipsa tomberoanelor de acumulare a deșeurilor, fapt specificat și în răspunsul Primăriei mun. Bălți nr. D-1837/3 din 11 decembrie 2015 (f. d. 146).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază ca fiind corectă constatarea instanțelor judecătorești precum că, recurenta nu a probat prestarea serviciilor de salubritate, or, însăși lipsa tomberoanelor de acumulare a deșeurilor la adresa de referință atestă suplimentar necesitatea confirmării prestării serviciilor de salubritate.

Tot aici, este de menționat că, obligația părților de a dovedi circumstanțele invocate rezultă și din prevederile art. 118 alin. (1) CPC, or, în lipsa confirmării faptului prestării cărorva servicii, nu se poate pretinde plata pentru prestarea acestora.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești temeinic și legal au respins acțiunea, iar argumentele invocate de către reprezentantul recurente, avocatul Natalia Covaliov în acest sens nu pot fi reținute, deoarece sunt neîntemeiate și declarative.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către reprezentantul recurente sunt neîntemeiate și declarative, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul Întreprinderii mixte „Incaso” societate cu răspundere limitată, avocatul Natalia Covaliov.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2016 și hotărârea Judecătorei Bălți din 30 martie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii mixte „Incaso” societate cu răspundere limitată împotriva lui Valentin Bursuc cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorei

Maria Ghervas

Ion Druță

Dumitru Mardari

Luiza Gafton

Mariana Pitic